

Rigsdagstidende.

1858.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 39.

Tiende Session.

14de Møde.

Torsdagen den 21de Octbr.

(Fortsat.)

J. N. Hansen (forts.): Naar den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at den store Lovlærde, Conferentsraad Larsen, muligens nu vilde have staaet til Loven som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monsrad), saa beviser dette jo ikke Noget med Hensyn til den af mig gjorte Henviisning til ham; selve hans Svar til den ærede Rigsdagsmand angaaende de omhandlede Punkter vilde ganske sikkert være blevet det samme idag, som det var dengang (Tillisch: Nei!); ja, det holder jeg mig overbevist om. Naar det ærede Medlem ikke vilde indlade sig paa, hvad jeg igaar gjorde gjældende, navnlig om hans Udtalelser angaaende Fæstebøndernes Stilling til Godseierne, saa er jeg saa heldig, at hans Død foreligge her trykte, og da det Hele ifkun er en 6 à 7 Linter, haaber jeg, at den ærede Formand ikke har Noget imod, at jeg citerer dem. Da den ærede Rigsdagsmand talte om, at Godseierne vistnok vilde vedblive at følge den Vej at fæste bort til Børnene efter Fæsterens Død, sagde han: „men saa maatte Fæstebonden ogsaa vide, at, naar han vil vente sig saadan Begunstigelse af Huusbonden, saa maa han ikke træde op imod Huusbonden, som mange Fæstebønder nu gjøre“; — det var det, jeg anførte igaar, at den ærede Rigsdagsmand havde sagt, at Fæstebønderne nemlig skulde være lydige, ærbødige og underdanige og ikke træde selvstændigt op imod Godseieren, naar de vilde vente, at Børnene skulde faae Gaarden efter dem; — dernæst spøiede han

til, saaledes som her staaer:“ at „han“ (Fæstebonden) maatte stræbe hen til at danne sin Søn saaledes, at Godseieren kunde være tjent med at give ham Fæste paa Gaarden“ — i dette Sammenhæng vil man see, at jeg ikke har gjort det ærede Medlem Uret i, hvad jeg anførte, og jeg maa henholde mig til, hvad jeg før har udtalt, at det er en af de væsentligste Grunde, hvorfor vi arbeide for at faae Fæstevæsenet hævet, at det kun kan bestaae i sin gamle oprindelige og maatte velgjørende Stikkelse, hvori Fæstebønderne maae vedblive at have et flavist Sind ligeoverfor Godseierne og ikke tør benytte den Ret til at stille sig imod Godseierne, som Lovgivningen giver; (Tillisch: Hvoraf der ikke er Spor i Lovgivningen). Saa skulde altsaa de Fæstere, som den ærede Rigsdagsmand har omtalt — som nu stiller sig saaledes til Godseieren — gjøre Noget, som de ikke have Ret til ifølge den bestaaende Lovgivning; den bestaaende Lovgivning tilfuger dem Ret dertil, og tilfugde den dem ikke denne Ret, saa vilde de være hjemfaldne til Straf. Men det er det, at de benytte den Stilling, der er givet dem ved Lovgivningen til at være Godseierne imod, som efter den ærede Rigsdagsmands Sigende gjør, at Godseierne ikke ville fæste Gaarden til Børnene. Men som sagt, den ærede Rigsdagsmand har sin eiendommelige Maade at betragte denne Sag paa, og jeg har hørt den saa tidt, at jeg ikke længere skal forsøge paa at imødegaae ham. Jeg glæder mig, hvergang han paany kommer til at fremsætte denne sin Opsættelse, fordi jeg er overbevist om, at han ved den Maade, han tager Sagen paa, gavner den overordentlig. — Naar den ærede Rigsdagsmand meente, at Rigsdagsmanden for Holbæk